

Tips voor een groepsplan groep 5 met een tweedejaars nieuwkomer

1. Laat zo nodig de software van de leesmethode herhalen

In het pittigste gedeelte van de software van de leesmethode voor groep 3 staan uitstekende eerste opdrachtjes voor het Begrijpend Lezen. Voor tweedejaars nieuwkomers die deze software nog niet intensief aangeboden gekregen hebben, is dit een mooie tussenstap naar bijvoorbeeld Nieuwsbegrip AA. De leraar / lerares van groep 3 laat de software meestal door alle leerlingen doen, voor de tweedejaars nieuwkomer in groep 5 moet dan gezorgd worden dat hij / zij ook kan inloggen op deze groep 3 stof en de laatste kernen (als het bijvoorbeeld VLL betreft) kan maken.

2. Laat luisterlezen

Creëer lees -luisterhoeken met koptelefoon, waar voorgelezen prentenboeken in tweetallen gekeken, verteld, beluisterd en gelezen worden. Als boeken aansluiten op het thema is dat extra effectief. De combinatie van verhalende boeken met informatieve boeken per thema heeft het meeste effect op de woordenschat. Herhaald luisteren is goed voor de klankontwikkeling, de grammaticale ontwikkeling en de woordenschat. [Uitgeverij Bontekoe](#) is de uitgever die cd's bij boeken, zoals bij de [Sterretjes](#), levert. Webabonnementen als [Bereslimme Boeken](#) en [Mijn naam is Haas](#) geven mogelijkheden. [Mijn papa woont in Afrika](#) is een mooi digiboek dat online staat.

3. Selecteer software met auditieve en visuele ondersteuning

Woordenschatsoftware van taalmethoden en algemene software van rekenmethoden met koptelefoon is geschikt voor extra taalaanbod.

4. Maak gebruik van intensieve programma's voor het technisch lezen

De laatste versie van Estafette heeft geen auditieve ondersteuning, de vorige versie had dit met [Estafette Interactief](#) wél. Estafette Interactief, het luisterdeel, kan gebruikt worden in combinatie met Estafette nieuw, en biedt dan wél luisterstof.

Besteed extra aandacht besteden aan wisselrijtjes en leesstof zoals bij Veilig & Vlot of Estafette.

5. Verzorg Preteaching bij Nieuwsbegrip en de wereldvakmethoden

Bij [Nieuwsbegrip AA en A](#): teksten, filmpjes en opdrachten, is samen lezen vooraf als preteaching een mogelijkheid. Daarnaast is er de mogelijkheid de inlogcode te geven en thuis vooraf de tekst te laten. Het is in ieder geval aan te bevelen dat de leerling thuis Jeugdjournaal kijkt. De samenwerking tussen Jeugdjournaal en Nieuwsbegrip maakt het mogelijk dat de leerling die het onderwerp op Jeugdjournaal (al dan niet herhaald) gevolgd heeft, een flinke voorsprong heeft bij het begrip van de tekst.

Het is voor alle leerlingen, maar voor tweedejaars nieuwkomers extra, aan te bevelen om het onderwijs thematisch te verzorgen, en langere tijd aan één thema te besteden, zodat er meer herhaling en inslijpen van woordenschat en aanbod is. Dit kan bijvoorbeeld met de [thematische aanpak](#). Bij thematisch aanbod heeft preteaching natuurlijk ook des te meer effect, omdat er veel meer kansen voor consolidatie zijn.

6. Pas de start van lessen aan

De start van de taal- en rekenlessen aanpassen: het lesonderwerp visueel weergeven, de kernbegrippen op het bord schrijven en semantiseren, daarbij beeldmateriaal tonen, geïllustreerde infoboeken open neerleggen op de thematafel. Een tentoonstellingstafel opstellen

voordat u een nieuw thema introduceert. Thema's die zich hiertoe lenen, zijn technische onderwerpen, historische onderwerpen waarover goed plaatmateriaal beschikbaar is, dieren, beroepen, natuurverschijnselen, reizen, wonen. De tentoonstellingstafel is bijvoorbeeld een leerlingtafel met een paar boeken uit de themacollectie of uit het documentatie-centrum, opengeslagen op de bladzijde waarop platen over het thema van de les te zien zijn. Een perspex boekenhouder laat de boeken openstaan op de pagina waarop u dat wilt. De tafel staat bij de deur naar de centrale gang of op een andere plek waar de leerlingen langskomen. De thematafel ondersteunt het onderwerp dat u gaat behandelen visueel. U kunt met de tweedejaars nieuwkomer afspreken dat hij op momenten dat hij klaar is met zijn werk, alvast de boeken van de tentoonstellingstafel bekijkt. Zo oriënteert hij zich op het onderwerp en kan zich een aantal begrippen eigen maken. Bij de introductie van het onderwerp kunt u de tweedejaars nieuwkomer op een paar platen voorwerpen en gebeurtenissen laten aanwijzen. Zo checkt u zijn woordkennis met betrekking tot kernbegrippen, kunt u de woordkennis aanvullen en geeft u alvast aan welke zaken in de les een belangrijke rol gaan spelen.

7. Herhaal nieuw aangeboden woorden veel

8. Gebruik de [Woordenlijst Amsterdamse Kinderen](#)

U kunt hier per thema van taal en van de wereldvakken checken wat aangeboden kan worden.

9. Gebruik woordenboeken en internet om begrippen te verduidelijken

[Woordenboeken](#), [google images](#), [SchoolTV Beeldbank](#) en leerlingboeken van zaakvakmethoden die groep 3 – en 4 – delen hebben, kunt u gebruiken om begrippen te verduidelijken en te laten verduidelijken.

10. Laat de leerling, met anderen en met ouders, beeldwoordenboeken gebruiken

Het [Beeldwoordenboek](#), dat per thema op een themaplaat woorden met tekeningetjes aanbiedt, bevat geschikte tips voor leraren en ouders hoe er met de themaplaten gewerkt kan worden.

11. Laat thematische woordenschriftjes bijhouden

Laat schriftjes bijhouden met daarin de nieuw aangeboden woorden per thema. De nieuw geleerde woorden worden genoteerd, met tekening, in een schema, en kunnen met medeleerlingen, familieleden of als huiswerk herhaald en geleerd worden.

12. Laat nieuwe leerstof in eigen woorden opschrijven

Hoe u dit kunt doen, ziet u in het leermiddel voor het stellen [Puntje van je Pen](#). Dit programma geeft voorbeelden van stelopdrachten die geschikt zijn voor taalverwerwers in de eerste fasen van de taalverwerving. De opdrachten kunnen per thema aangepast worden.

13. Lees interactief prentenboeken voor en behandel informatieve boeken in kleine groepen

Gebruik kijkboeken en prentenboeken en betrek de doelleerlingen extra. Gebruik attributen. Voor selecties: [leesplein](#). Boeken als [De gele ballon](#) van Charlotte Dermatons, en [Zomaar een straat door de eeuwen](#) heen van Anne Miljard zijn geschikte informatieve boeken die voorbereiden op aardrijkskunde en geschiedenis en waar de leerling zich van te voren op kan oriënteren.

14. Lees klassikaal boeken met veel platen voor

Laat bij klassikaal voorlezen de tweedejaars nieuwkomer de platen goed zien en zorg dat hij uw mimiek goed te zien. Observeer wat hij snapt. Voor selecties: [leesplein](#).

15. Laat de leerling meedoen aan klassikale toetsen

Neem klassikale toetsen gelijktijdig met de klasgenoten af, ook als de toetsen van een ander leerjaar gemaakt moeten worden. Geef feedback hoeveel jaar woordenschatachterstand er nog is en hoeveel jaar achterstand er nog is op het gebied van begrijpend lezen. Vier de inhaalslag met de leerling, de ouders en de leeftijdgenoten.

Zie ook:

- Voor groepsplannen voor groepen 3 t/m 8 met een tweedejaars nieuwkomer: [digibordschema's](#)
- Voor groepsplannen voor groepen 3 t/m 8 met een tweedejaars nieuwkomer: [woordenboeken](#) [PDF]

Adviezen voor ouders gr. 5

1. Adviseer ouders om vooral in de eerste taal met de leerling te blijven communiceren. Kijk ook op de [taalvraagbaak](#) van ouders online.
2. Ouders kunnen het beste lid worden van de bibliotheek. U kunt ze adviezen geven welke prentenboeken en informatieve boeken geschikt zijn, en welke onderwerpen u dit leerjaar intensief gaat behandelen. Kinderen kunnen daarover vast gaan kijken en lezen en surfen, in hun eigen taal en in het Nederlands, zodat ze straks zo goed mogelijk mee kunnen doen. Kijk ook bij [leesplein](#) en bij de Amsterdamse kinderboekhandels.
3. Het is verstandig als ouders een [beeldwoordenboek](#) en een [Point – it](#) woordenboekje aanschaffen. Daarnaast natuurlijk een gewoon woordenboek van de eigen taal naar het Nederlands en terug.
4. Spreek met de ouders af dat u huiswerk geeft: Jeugdjournaal en Klokhuis kijken. Dagelijks op school in steekwoorden of tekeningen laten tonen van wat op televisie gezien is en daar kort iets over laten vertellen.
5. Ouders kunnen de inlogcode krijgen van Nieuwsbegrip. De leerling kan thuis Nieuwsbegrip in Beeld alvast bekijken, of de Nieuwsbegrip tekst alvast lezen. Ook kan de leerling thuis de woordenschattoefeningen doen.
6. Ouders kunnen [Liedjes](#) laten beluisteren, laten lezen en oefenen
7. Ouders kunnen thuis tekstloze boeken in de eigen taal met de kinderen bespreken die in de school ook besproken worden, zoals '[Zomaar een straat door de eeuwen heen](#)'. Een kijkboek geschiedenis op best hoog niveau: (Nederlands, heel weinig tekst, zeer uitdagend pittig beeldmateriaal) om twee aan twee te laten kijken, aanwijzen, praten: Zomaar een straat door de eeuwen heen, Anne Millard.
'[De gele ballon](#)', een kijkboek aanvankelijke aardrijkskunde: voor de nieuwkomer vanaf 7 jaar die in de reguliere klas zit en natuurlijk zwaar onder zijn niveau zal moeten werken omdat hij het Nederlands niet beheerst, is dit een lekkere verademing: Om dit prachtige prentenboek "de Gele Ballon" te begrijpen hoef je geen letter te kunnen lezen. Kinderen kunnen er urenlang in dromen, denken, bladeren, aanwijzen, vergelijken, zoeken, vinden, de wereld rondreizen in een gele ballon. Met gerichte begrijpelijke opdrachten.
8. En [andere boeken](#) om zomaar te bekijken.
9. Luisterlezen op hogere niveaus kan o.a. met titels uit [luisterrijk](#).